

သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

မြေပဲ နှင့် ပဲစင်းငုံသီးနှံ

မာတိကာ

သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ် ၂

၁) သီးနှံတစ်မျိုးတည်းစိုက်ပျိုးခြင်း ၂

၂) သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း ၂

၃) သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း ၃

သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ၃

မြေပဲ - ပဲစင်းငုံ - နေပီယာမြက် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း ၄

မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံ မျိုးများ၏ အရည်ချင်းလက္ခဏာများ ၅

အပင်အာဟာရ ၆

မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံသီးနှံတွင် အဓိကကျရောက်တတ်သော ပိုးမွှားများ ၆

မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံသီးနှံတွင် အဓိကကျရောက်တတ်သော ရောဂါများ ၈

ပေါင်းမြက်အုပ်စုများ ၉

ပေါင်းမြက်အမျိုးအစားများ ၁၀

ပေါင်းမြက်နှိမ်နင်းခြင်း ၁၀

သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်

၁) သီးနှံတစ်မျိုးတည်းစိုက်ပျိုးခြင်း

မြေယာတစ်ခုတည်းထဲ၌ သီးနှံတစ်မျိုးတည်းစိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စိုက်ပျိုးခြင်းသည် အထွက်နှုန်းများသော်လည်း ပိုးမွှား၊ ရောဂါကျရောက်မှုများ တိုးလာခြင်း၊ မြေဆီလွှာတွင် အာဟာရဓါတ်များ လျော့နည်းလာခြင်း၊ မြေဆီလွှာ တိုက်စားခြင်း စသည့် သိသာထင်ရှားသော စိန်ခေါ်မှုများရှိပါသည်။

၂) သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း

သီးနှံနှစ်မျိုး (သို့) နှစ်မျိုးထက်ပိုသော သီးနှံများကို မြေယာတစ်ခုတည်း ပေါ်တွင် တစ်ချိန်ထဲ၌ တိကျသော ပုံစံတစ်မျိုးဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်သည်။

- (က) သီးနှံ ၂-၃ မျိုး ရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း
- (ခ) သီးနှံ ၂-၃မျိုး အတန်းလိုက်စိုက်ပျိုးခြင်း

- (ဂ) သီးနှံ ၂-၃ မျိုး အုပ်စုလိုက်စိုက်ပျိုးခြင်း
- (ဃ) သီးနှံ ၂-၃ မျိုး ထပ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်း

၃) သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း

မြေတစ်ခုတွင် သီးနှံများကိုလှည့်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းကိုခေါ်သည်။ သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပိုးမွှားကာကွယ်ရန်၊ မြေဆီလွှာတိုးတက်စေရန် နှင့် မြေဆီလွှာတိုက်စားမှု ကာကွယ်ရန်အတွက် သီးနှံများကိုလှည့်၍ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်သည်။ သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်းမှာ နှစ်အတွင်း သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် နှစ်အလိုက်သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်းများ ရှိပါသည်။

သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

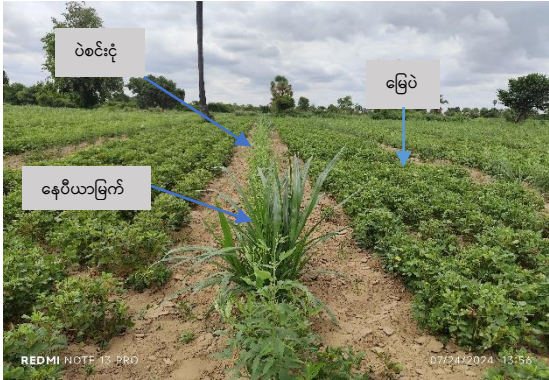
- သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းစနစ်သည် မြေဆီလွှာ၊ ရေ၊ အပင်အာဟာရ စသည့် အရင်းအမြစ်များကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးချလာနိုင်ခြင်း။
- တစ်ယူနစ် ဧရိယာအလိုက် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား တိုးစေခြင်း။
- သီးနှံတစ်မျိုးတည်း စိုက်ပျိုးခြင်းထက် အထွက်နှုန်းပိုမိုခြင်း။
- မြေဆီလွှာတွင် သစ်ဆွေးခါတ်များ တိုးပွားလာပြီး မြေဆီလွှာတည်ဆောက်ပုံ (မြေမုခြင်း၊ လေဝင်လေထွက် ကောင်းခြင်း၊ ရေထိန်းစွမ်းအား မြင့်မားလာခြင်း) များ ကောင်းမွန်လာခြင်း။
- မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုကို လျော့ချနိုင်ပြီး ပေါင်းပင်ပေါက်ရောက်မှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း။
- သီးနှံနှစ်မျိုးလုံးကို အလွယ်တကူ ရိတ်သိမ်းနိုင်ပြီး သီးခြားစီ စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း။
- ပိုးမွှား၊ ရောဂါကျရောက်မှုများ လျော့ကျလာနိုင်ခြင်း။
- မြေဆီလွှာတွင် အာဟာရခါတ်များ တိုးပွားလာခြင်း (ဥပမာ - ပဲမျိုးရင်းဝင် အပင်များသည် လေထဲမှ နိုက်ထရိုဂျင်ကိုစုပ်ယူပြီး မြေဆီလွှာတွင် နိုက်ထရိုဂျင် ခါတ်များ ကြွယ်ဝလာခြင်း)
- သီးနှံပျက်ဆီးမှုကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ချေများကို လျော့ချစေနိုင်ခြင်း။

မြေပဲ - ပဲစဉ်းငုံ - နေပီယာမြက် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း

မြေပဲ - ပဲစဉ်းငုံ - နေပီယာမြက် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းသည် မြေယာ အသုံးပြုမှု ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ အထွက်နှုန်းများလာခြင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာခြင်း

နေပီယာမြက်နှင့် ပဲမျိုးရင်းဝင်အပင်များ သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အောက်ပါ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိပါသည်။

- မြေဆီလွှာ အစိုဓါတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ပြီး၊ မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုကို လျော့ချနိုင်ခြင်း
- မြေဆီလွှာတွင် သစ်ဆွေးဓါတ်များ ကြွယ်ဝလာခြင်း
- မြေသားတည်ဆောက်ပုံကောင်းမွန်လာခြင်း
- အပင်အာဟာရသုံးစွဲမှုထိရောက်ခြင်း
- ရေအသုံးပြုမှုထိရောက်ခြင်း၊ ရေစိမ့်ဝင်မှုတိုးလာခြင်း (မတူညီသော သီးနှံများ စိုက်ပျိုးခြင်းသည် အမြစ်ဖွဲ့စည်းပုံမတူသည့်အတွက်ကြောင့် ရေကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ ရေအလဟဿတ်စီးဆင်းမှုကို တားဆီးနိုင်ခြင်း)

မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံ မျိုးများ၏ အရည်ချင်းလက္ခဏာများ

မုံရွာ ရွှေဒဂီး

- သက်တမ်း - ၇၇ (၁၆၀- ၁၈၀)
- အပင်ပုံစံ - ပင်ပြန့်ယောင်မျိုး
- အထွက်နှုန်း(ဧက/တင်း) - ၂၀-၂၅
- တစ်တောင့်ပါ အစေ့ - ၃-၄
- တစ်ပင်ပါ သီးတောင့် - ၃၀၀-၃၅၀
- အစေ့ (၁၀၀) - ၉-၁၀ (ဂရမ်)
- အလေးချိန်
- သီးတောင့် အရောင် - အစိမ်းပေါ်တွင် နီညိုစင်
- အစေ့ရောင် - နီဝါ
- ထူးခြားချက် - ညှိုးသေနှင့် ပင်ဖိုရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိ

ဆင်းပဒေသာ -၁၁

- သက်တမ်း - ၁၀၅-၁၁၀ ရက်
- အပင်ပုံစံ - ပင်ထောင်
- ပန်းပွင့်အရောင် - လိမ္မော်
- ပန်းစတင်ပွင့်ရက် - ၂၂ ရက်
- ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ပန်းပွင့်ရက် - ၂၄ ရက်
- အတောင့်ခါးပါ/ မပါ - သင့်
- အတောင့်နှုတ်သီးပါ/ မပါ - သင့်
- အတောင့်အကြော - သင့်
- အစေ့ခွံအရောင် - ပန်းရောင်

- တစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်း - ၅၅-၆၅ တင်း (တင်း)
- အမြင့်ဆုံး အထွက်နှုန်း (တင်း) - ၈၀ တင်း
- တစ်ပင်ပါ အောင်တောင့် - ၁၅- ၂၅
- အဆံထွက် ရာခိုင်နှုန်း - ၇၄
- အစေ့ (၁၀၀)အလေးချိန် (ဂရမ်) - ၄၅- ၅၀
- ထူးခြားချက် - အထွက်ကောင်း

အပင်အာဟာရ

- ၁။ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် သဘာဝမြေဆွေး၊ ဘိုကာရီ တစ်ဧကလျှင် (၁၀ -၂၀) အိတ် ထည့်ပေးရမည်။
- ၂။ အပင် (၂) ပတ်သားမှ ပန်းဖြိုင်ဖြိုင်ပွင့်ချိန်အထိ သီးစုံအချဉ်ဖောက်ရည် (FFJ)၊ ငါးအမိုင်နိုအက်စစ် (FAA) တစ်မျိုးမျိုးကို ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာအဖြစ် (၇-၁၀) ရက်ခြား တစ်ကြိမ်နှုန်းဖြင့် စုစုပေါင်း (၃-၄) ကြိမ်ခန့်ဖျန်းပေးပါ။
- ၃။ အစေ့အဆံကြီးရန်အတွက် ပန်းပွင့်ချိန်တွင် ဂျစ်ပဆန် တစ်ဧက ပေါင် (၂၀၀) ထည့်သွင်းခြင်း/ သဘာဝမြေဩဇာအရည် (Liquid compost) ကို (၁-၂) ကြိမ်ခန့် ဖျန်းပေးရမည်။
- ၄။ တစ်ကြိမ်လျှင် (၄)ဂါလံပုံး (၄-၅)ပုံးနှုန်း ပက်ဖျန်းပေးရမည်။

မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံသီးနှံတွင် အဓိကကျရောက်တတ်သော ပိုးမွှားများ

က။ ရွက်လိပ်ရွက်ကပ်

- ၁။ အီးအမ်-၅၊ ၈မျိုးစပ် ပိုးနှင့်ဆေးများဖြင့် ပက်ဖျန်းကာကွယ်နိုင်ပါသည်။
- ၂။ ပေါင်းမြက်များကို ရှင်းလင်းပါ။

ခ။ မြေပဲဖိုးလမင်းကျိုင်း

- ၁။ အလင်းရောင်ထောင်ချောက်ထွန်း ကင်းထောက်ကြည့်ရှုပါ။
- ၂။ ထယ်ထိုးထွန်မွှေ၊ မြေလှုပ်ပြီးမှ စိုက်ပါ။

ဂ။ ပျ

- ၁။ အီးအမ်-၅၊ ရမျိုးစပ် ပိုးနှင့်ဆေးများဖြင့် ကာကွယ်ပါ။
- ၂။ စိုက်ခင်းပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ပေါင်း၊ မြက်များကို ရှင်းလင်းပါ။

ဃ။ ငမြောင်တောင်

- ၁။ ထယ်ထိုးထွန်မွှေခြင်းဖြင့် မြေကြီးထဲရှိ ရုပ်ဖိုးများကို သေစေနိုင်သည်။
- ၂။ အီးအမ်-၅၊ ရမျိုးစပ် ပိုးနှင့်ဆေးများဖြင့် ကာကွယ်ပါ။
- ၃။ အလင်းရောင်ထောင်ချောက်များနှင့် ဖီရိုမုန်းထောင်ချောက်များကို တပ်ဆင်ပါ။

င။ လှေး

- ၁။ အီးအမ်-၅၊ ရမျိုးစပ် ပိုးနှင့်ဆေးများဖြင့် ပက်ဖျန်းကာကွယ်ပါ။

စ။ သီးတောင့်ထိုးပိုး

- ၁။ အလင်းရောင်ထောင်ချောက်များ၊ ဖီရိုမုန်းထောင်ချောက်များ ပြုလုပ်ပါ။
- ၂။ အီးအမ်-၅၊ ရမျိုးစပ် ပိုးနှင့်ဆေးများဖြင့် ကာကွယ်ပါ။

မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံသီးနှံတွင် အဓိကကျရောက်တတ်သော ရောဂါများ

က။ မြေပဲရွက်ပြောက်ရောဂါ

- ၁။ ရောဂါကင်းစင်သော မျိုးစေ့နှင့် ခံနိုင်ရည်ရှိမျိုးကို စိုက်ပါ။
- ၂။ ရောဂါကျပင်ကြွင်းပင်ကျန်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။

ခ။ မြေပဲသံချေးရောဂါ

- ၁။ မြေပဲဆက်တိုက်စိုက်ပျိုးခြင်းကို ရှောင်ကျဉ်ပါ။
- ၂။ ၈ မျိုးစပ် ၊ တမာရွက်ကြိတ်ရည်ဖျန်းပါ။

ဂ။ ပင်ရင်းပုပ်ရောဂါ

- ၁။ ရောဂါကင်းသော မျိုးစေ့ကို သုံးပါ။
- ၂။ ရောဂါဖြစ်စေသောသက်ရှိ၏ လက်ခံပင်မဟုတ်သော သီးနှံဖြင့် သီးလှည့်စိုက်ပါ။
- ၃။ ရိတ်သိမ်းပြီး ပင်ကြွင်းပင်ကျန်များအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။
- ၄။ မြေပြင်စဉ်တွင် ထရိုင်ဂိုဒီးမားနှင့် နွားချေးမြေဆွေးထည့်ခြင်း (သို့) ထရိုင်ဂိုဒီးမားအရည်ဖျန်းပါ။

ဃ။ ပင်ခြေပုပ်ရောဂါ

- ၁။ ရောဂါကင်းသော မျိုးစေ့ကို သုံးပါ။
- ၂။ ရောဂါဖြစ်စေသောသက်ရှိ၏ လက်ခံပင်မဟုတ်သော သီးနှံဖြင့် သီးလှည့်စိုက်ပါ။
- ၃။ ရိတ်သိမ်းပြီး ပင်ကြွင်းပင်ကျန်များအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။
- ၄။ အီးအမ် -၅၊ (၈) မျိုးစပ် ကိုအပင်ခြေတွင် ပက်ဖျန်းပါ။

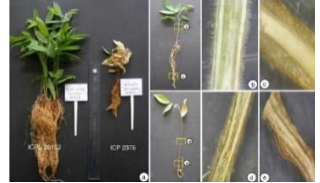
င။ မှည့်ပြောက်စွန်းရောဂါ

- ၁။ ရောဂါကင်းသော မျိုးစေ့ကို သုံးပါ။
- ၂။ ရောဂါကျပင်ကြွင်းပင်ကျန်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။

စ။ ပင်ညှိုးရောဂါ

- ၁။ ခံနိုင်ရည်ရှိသော မျိုးကိုစိုက်ပျိုးပါ။
- ၂။ ထရိုင်ဂိုဒါးမား (သို့) သဘာဝမြေဩဇာအရည် (Liquid compost) ပက်ဖျန်းနိုင်ပါသည်။

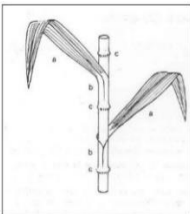

မှတ်ချက် - သဘာဝပိုးနှင့်ဆေးသုံးပြီး အဆင်မပြေမှသာ ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဗိုသတ်ဆေးများကို သတ်မှတ်အညွှန်းအတိုင်းသုံးစွဲပါ။ ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းခြင်းနှင့် ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာဖျန်းခြင်းကြားတွင် အချိန် (၃) ရက်ခန့်ခြားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။ သတိပြုရန်မှာ ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးများကို အတူရောမဖျန်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပေါင်းမြက်အုပ်စုများ

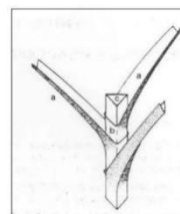
အုပ်စု (၃) ခု ခွဲခြားထားပါသည်။ မြက်အုပ်စု၊ မြက်မုန်ညှင်းအုပ်စုနှင့် ရွက်ပြန့်ပေါင်း အုပ်စုတို့ဖြစ်ကြသည်။

(က) မြက်မျိုးရင်းဝင်ပေါင်းများ

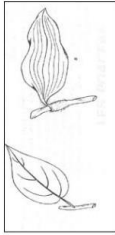
အရွက်ကျဦးမြောင်း၍ ပင်စည်လုံးဝန်းသည်။

(ခ) မြက်မုန်ညှင်းအုပ်စုဝင်ပေါင်းမြက်များ

အရွက်ကျဦးမြောင်း၍ ပင်စည်သုံးမြောင့်ပုံရှိသည်။

(ဂ) ရွက်ပြန့်ပေါင်းများ

ပေါင်းမြက်အမျိုးအစားများ

မြေပဲနှင့် ပဲစင်းငုံသီးနှံတွင် မြက်မုန်ညင်း၊ ဟင်းနုနွယ်အရိုင်း၊ တောက်တဲ့ လက်ဝါး၊ တောင်ကန်စွန်းနှင့် ဝက်ကျွတ်ပင်တို့ ပေါက်ရောက်တတ်သည်။

မြက်မုန်ညင်း

ဟင်းနုနွယ်အရိုင်း

ဝက်ကျွတ်

ပေါင်းမြက်နှိမ်နင်းခြင်း

- ၁။ စိုက်ပြီး (၃၀-၃၅)ရက်အတွင်း ပေါင်းမြက် အပြောင်ရှင်းပါ။
- ၂။ ပန်းဖြိုင်ဖြိုင်ပွင့်ချိန်တွင် ပေါင်းမြက်ရှင်းပါက မြေပဲပွင့်များကို ထိခိုက်၍ အထွက် နှုန်းကျနိုင်သည်။
- ၃။ ပေါင်းပင်များကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း (၂၀- ၁၀၀) ရာခိုင်နှုန်း အထိ ဆုံးရှုံးနိုင် ပါသည်။
- ၄။ သီးနှံအရည်အသွေးကျဆင်းစေသည်။
- ၅။ ရောဂါပိုးမွှားနှင့် ကြွက်တို့အတွက် ကြားပင်လက်ခံပင်ဖြစ်စေသည်။
- ၆။ သီးနှံပင်စိုက်ပျိုးပြုစုခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းခြင်းတို့တွင် အနှောက်အယှက်ပေးသည်။
- ၇။ ပေါင်းအများစုသည် တစ်ပင်လျှင် မျိုးစေ့သန်းနှင့်ချီ ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး အစေ့မှ မျိုးပွား သောကြောင့် သီးနှံစိုက်ခင်းထဲသို့ လုံးဝမကျန်ရန် ကာကွယ်သင့်ပါသည်။